

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 25 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr
Rokopisli se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.
Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr.,
dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabilo na naročevanje.

Ob konci leta vabimo vljudno vse dosedanje naročnike „Slov. Gospodarja“, naj se naročijo še na dalje za leto 1893 na list, ki je in še tudi naprej zagovarja resno in vestno koristi sv. cerkve in slov. ljudstva pa ne išče v tem, kakor kaže že njegova cena, nikjer svoje koristi. Kdor more in hoče, naj pristopi med deležnike „katol. tisk. društva“, da se „Slov. Gospodar“ vzdrži tudi nadalje pri tej nizki ceni.

Deležnina „katol. tisk. društva“ znaša za celo leto 5 gold. in je v tem že tudi naročnina za „Slov. Gospodarja“. **Naročnina** pa znaša za celo leto 2 gold. 50 kr. in za pol leta 1 gold. 30 kr. ter za četrť leta 65 kr.

Naročnina se pošlje najlažlje po poštinih nakaznicah upravnistvu „Slov. Gospodarja“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Odbor kat. tisk. društva.

Ob konci leta.

Malo dnij še imamo in dolga večnost nam zagrne leto 1892 ter ga pogrezne v svoje temno krilo. Nazaj ga ne bode nikoli več in ostane še nam samo v spominu, toliko in v tem, kar nam je prineslo in kar nam je zapustilo — dobro ali slabo. Naša želja je sicer, naj bi leto, ki ravno od nas slovo jemlje, pri naših bralcih ne ostalo v slabem spominu, toda kaj vemo! Naši časi niso taki, da nam storé življenje lahko, narobe človeku je treba, da si v njih ohrani glavo bistro in roko trdno, ako se hoče obdržati na vrhu, sicer bi ga požrli valovi raznih nezgod, v katerih se nahaja človeštvo sedaj bolj, kakor kedaj poprej.

Vzamimo sedaj kmeta, gospodarja: za kaj mora on sedaj skrbeti, česar poprej ni bilo ali ne v tolikem številu! Na njegovih ramenih sloni ne samo sreča njegove rodbine, ampak sreča ali nesreča celih okrajev, dežele, države. In ako sodimo letošnje leto po tem, kam ga naj denemo: ali v predal dobrih ali pa v predal slabih let? Če naj izrečemo mi sodbo čez-nj, ne denemo ga sicer v predal najslabših let, ali toliko smemo reči, da je bilo po večjem slabo leto in si marsikateri go-

spodar še šteje v srečo, ako se izvije iz tega leta, ne da mu primanjka rečij, kar mu jih je treba, da ne trpi škode njegovo gospodarstvo.

Ako pa se gospodar še kolikor, toliko prebije skozi to leto, svetu se godi v tem brž slabše. V stari Evropi sicer ni bilo nikjer vojske, toda priprave za-njo se godé še vedno in v tem letu ne manj, kakor v drugih letih. Nove puške, nove vojaške postave — vse leto je bilo o njih govorjenje in le sreča, da v našem cesarstvu ni bilo teh rečij še treba, ali druge spremembe pri našem vojaštvu tudi mi ne pogrešamo in sicer pri ženijskem in pijonirskem krdelu. Nekaj milijonov se je za-nj že tudi pri nas poizgubilo iz državnih blagajnic in sreča, če se jih ne poizgubi še več!

Če smo pa živeli še mi v Evropi v nekem miru, v Afriki, v Ameriki ni bilo tako, kajti v onih krajih so bile ali že vojske ali pa ustaje ter je veliko ljudij v tem letu končalo svoje življenje »pod britko sabljo«. Česar pa ni v Evropi storila sablja, to je napravila tukaj »črna morilka«, tihotapa kolera in še sedaj, v hudi zimi, se ni podala popolnem v mir, kajti na Nemškem, v Hamburgu in na Ogerskem, v Budimpešti še vedno preseli kje koga iz tega sveta in zato nismo brez strahu, da ne vzdijva spomladi še kje iz nova.

Huja pa, kakor ta morilka, je neka nova bolezen, ki se kaže skorej po vseh deželah, če naj ne rečemo, po vseh krajih: — to je nezadovoljnost. Kje in v kateri hiši še najde človek sedaj »ljubo zadovoljnost«? Resnica, nje ni več veliko na svetu in vendar ni večje nesreče pri hiši, kakor so nezadovoljni ljudje, kaj še pa le, ako je tacihi polno v okraji, v deželi, v državi! Naši bralci vedó, da imamo v naši državi tacihi ljudij veliko in če vzamemo samo politično polje, katero izmed naših raznoličnih in raznojezičnih ljudstev, kolikor jih živi pod dvoglavnim orlom, še je zadovoljno s tem, kar uživa pravice? In kar je čudno, tisto ali recimo bolje, tista stranka, ki vživa še več, kakor vse pravice, vam

še je najbolj nezadovoljna, to je nemška liberalna stranka.

Upajmo, da ostane le-ta stranka še tudi nadalje in prav dolga leta nezadovoljna, kajti uzroka ona nima nezadovoljnosti. Bog nas varuj pa nje zadovoljnosti, saj nje ne nasiti brž nič, kakor skleda, ki se ji pravi vlada in vlada taka, da ji je vsakdo za podnožje in vsako ljudstvo, dokler ne veruje na evangelije nemškega liberalizma. V tem je sicer dobro, da sploh ljudem liberalizem že ni več tista zvezda, ki pripelje človeka do polne sreče, ali žal, da se je v slovenske kraje priteplo dokaj liberalizma in se vé, da slov. ljudstvu na škodo. Kdor stoji pri nas v službi liberalizma, on dela, naj že rad ali ne, za nemško liberalno stranko. Zato je pri nas liberalizem in nemškutarija eno in tisto. Upajmo, da premine prihodnje leto eno, kakor drugo iz naših krajev in tako bode za slov. ljudstvo potem — srečno novo leto.

Cerkvene zadeve.

Jožef Jeraj †.

Neizprosna smrt pobrala nam je zopet nevstrašnega bojovníka za sveto vero katoliško, za pravo naroda slovenskega, vzglednega svečenika in navdušenega domoljuba, veleč. g. Jože Jeraja, častnega kanonika, kn. škof. konsistorijalnega svetovalca in župnika v Žalcu.

Nastopne vrstice naj bodo posvečene spominu tega zaslužnega moža! Porojen dne 27. februarja leta 1827 v Rečici podal se je, končavši domačo ljudsko šolo, na Celjsko gimnazijo. Upanje, katero so stariši njegovi va-nj stavili, ni bilo prazno, neosnovano, temveč se je sijajno izpolnilo: Jeraj bil je jeden izmed najbolj talentiranih, pridnih in vrljih dijakov tedanjega gimnazija. Po izbornem zaključku gimnazijskih svojih študij je vstopil — tako mu je narekovalo srce in trdno prepričanje, katero si je za svojega dijakovanja vstvaril — v celovško bogoslovje, kjer je bil leta 1852 posvečen v mašnika. Mladi kapelan je služboval pri Sv. Juriju, v Šmariju, in vladika Slomšek, ki nepozaben živi v srcih hvaležnega in vdanega mu naroda slovenskega, je spoznal vrline in katehitične sposobnosti mladega vrlega duhovnika ter ga je imenoval katehetom v Celju. Od tod je bil premeščen v Maribor, kjer je tri leta opravljal službo dvornega kapelana pri pokojnem knezoškofu Maksimilijanu. Neumorna delavnost in težavnost njegovega stanú vplivale so slabo na njegovo zdravje; obolel je bil na nogah in kljubu vsem skrbem in vestnemu gojenju ni se te nepridne bolezni mogel popolnoma osvoboditi do smrti. Ko je leta 1869 župnija v Žalcu zgubila svojega pastirja, imenovan je bil tamošnjim župnikom g. Jože Jeraj. Celih 23 let je oskrboval to župnijo ter je sijajno pokazal, kaj zamore duhovnik, ki si je svest vzvišene svoje naloge in velečastnega stana svojega: bil je svojim ovčicam skrben učitelj in ljubezniv prijatelj, istotako spreten in natančen na pridiznici, kakor v spovednici, bil je nesrečnikom tolažnik, vbožcem podpornik, pravi oče; in kadar je šlo za prava katoliške cerkve, povzdignil je tudi ou svoj glas in se je pokazal nje vdanega sina, ki energično in vstrajno zastopa pravične njene zahteve. A vrhu tega ni nikdar pozabil, da je sin matere Slovenije, nikdar ni zatajil narodnega prepričanja, temveč je vedno ostal zvest mladostnim idejalom, katere je dejanski izvršil; bil je požrtvovalen domoljub in odločen

Avstrijan. Kako je slovensko ljudstvo žalske okolice ljubilo in spoštovalo svojega duševnega očeta, pokazalo je sijajno na dan pogreba — bil je to 20. decembra — ko se je mnogoštevilno zbralo, da spremi pokojnika na zadnjem potu. Ob desetih zjutraj začel se je svečanostni requiem, katerega se je vdeležilo 42 mašnikov. Potem so stopili preč. g. opat Ogradi na pridiznico ter z lepimi, globoko čutenimi besedami naslikali blagega moža in plodonosno njegovo delovanje. Med črno mašo, katero so služili preč. g. kanonik Karol Hribovšek, strinjale so se gotovo vseh navzočih molitvi v jedni prošnji: Vsegamogočni naj bi bil pokojniku milostljiv sodnik ter bi podaril zaslužen plačilo njegovim delom. Po končani cerkveni slavnosti pomikal se je proti mirodvoru veličasten sprevod; pred rakvo so stopali preč. g. opat in z njimi 41 duhovnikov, in sledila je mnogoštevilna množica hvaležnega, pobožnega slovenskega ljudstva. In zvonovi žavske cerkve, ki so pred 23 leti veselozveneče pozdravljali novo imenovanega župnika, ostali so mu zvesti, njih žalostni glasovi spremljali so ga tudi na zadnjem potu njegovem.

Lahka mu bodi zemljica, v kateri si odpočije od zemeljskega truda in boja!

Slava spominu tega vzglednega duhovnika in vrlega domoljuba!

Duhovski poslovnik.

To knjige je ravnokar izšel četrti in zadnji zvezek ter ima tudi zaporedno kazalo, katero natančno pove, kaj in kje se govori v knjigi o kateri stvari. V vsacem hipu najde človek lahko po tem kazalu, česar ravno išče. S tem zvezkom je torej dogotovljena lepa knjiga, o kateri lahko rečemo, da bode v veliko polajšanje č. duhovščini pri slov. uradovanji, kolikor ji ga je treba v nje področji.

Božičnico je priredilo 18. decembra v zavodu šolskih sester v Celju kat. pop. društvo. Zbralo se je obilno gospode in kmetov. Načelnik društvu mil. g. opat je v prisrčnem govoru razlagal pomen in namen takih slovesnostij, zahvaljujoč se ob enem vsem požrtvovalnim podpornikom in dobrotnikom. Zatem pa se je pelo in prednašalo. Posebno dobro se je obnesla božična igra. H koncu je blag. gospa Regina Vašičeva porazdelila obleko in obutej med učence in učenke obeh okoličanskih šol. Obdarovanih je bilo do 80 otrok.

Opozarjamo prijatelje šolske mladine na to izborna šolo č. šolskih sester, proseč jih obilne podpore tudi v novem letu. Dineski naj se blagovolijo posiljati z naslovom: Kat. podp. društvo v Celju.

Mili darovi za družbo vednega češčenja:
Leskovec 10 fl., Stari trg 10 fl., Kapela pri Radgoni 20 fl. 83 kr., Vojnik 19 fl. 29 kr., Sv. Kungota na Pohorji 50 fl., Braslovče 17 fl. 80 kr., Ljutomer 20 fl., Gornjigrad 3 fl. 81 kr., Rečica 2 fl., Sv. Mihael 50 kr., Rogatec 10 fl. 14 kr., Stoperce 5 fl., Fram 3 fl. 10 kr., Pameče 12 fl., Sv. Venčeselj 6 fl., Sv. Peter pri Radgoni 50 fl., Zibika 10 fl. 50 kr., Ruše 9 fl., Zreče 7 fl. 76 kr., preč. g. dr. J. Muršec v Gradcu 5 fl., Slivnica pri Celji 8 fl. 40 kr.

Gospodarske stvari.

Nekaj o svinjereji.

Svinjam je zmerom še dobra cena in marsikateri kmetovalec se drži še skorej najbolj na trdnem — po

svinjereji. In ni se bati, da pade svinjam cena tako, da bi se ne splačevalo več, naj jih še človek redi. Nam se zdi torej umestno, da podamo našim bralcem nekaj pravil, po katerih se svinjereja še lahko povzdigne in naši deželi še več dobička vrže. V denar se spravi sviné ali že v prvi mladosti kot prasé ali pozneje za pleme ali pa za rejo in kdor hoče torej največ dobička imeti od svojih svinčét, mora znati, kedaj mu kaže prdati svoje sviné.

V krajih, kjer se poprašuje že za praséta, kaže si pridobiti pleme belih svinj, kajti le-teh praséta gredo najlaglje in najurneje v denar. Beli svinji pa v tem ni na škodo, če se križa s črno: praseta imajo potem pač nekaj črnkastih peg po sebi, ali to jim ni na škodo, ampak celo na hvalo. Taki križci se raji plemenijo pa tudi bolj debelijo, kakor če so le ene barve.

Kedar gre za to, da se izbere prasica za pleme, treba pred vsem spremenjevati kri, torej ne goniti večkrat k enemu merjascu. Merjascu pristaja lepa vrst, redne kosti in trdno zdravje. Prasica pa je najboljša tista, ki ima po celem životu ščetinje, mnogo seskov, močne in vendar nedebele kosti ter krepke ude. Kedar je prasica breja, mora se jej dajati močna, lahko prebavljiva piča, nikdar nesnažna ali celo odpadki iz kake tovarne; poleti naj se ji daje zelenjadi in pusti se naj na pašo. Poleg tega jej stori dobro oves, ječmen, turistična moka, rižena moka itd.

Da ti prasica ne požre praset, kedar je povrgla, glej na to, da se otrebci brz ko brz odpravijo iz hleva in da dobi prasica žreti, kolikor hoče. Ako praseta ranijo z ostrim zobovjem seske, treba jim ga je potreti. Za nastelj pa jemlji premogov prah in prsti, se ve, da slame naj ne manjka, tudi suho listje ni v škodo. Da dobé praseta dovolj živeža, mora ga prasica dobiti do volje in to, kakor smo prej rekli, zdrave in tečne piče. Čez nekaj časa se jim pa daje že tudi slečeno ječmenje in kedar jih odstavljaš, dajaj jim kuhanega mleka in je sicer dobro iz početka polno in še le pozneje posneto mleko. Vrhu tega pa se naj pustijo veliko na prostem, da se razletajo in si tako otrdijo svoje okostje. Sviné naj se pusti sploh, če se ne redi za klanje, veliko na prostem.

Mlada prasica se naj ne žene k vplemenjenju, dokler še ni dorastla; prasica ni za pleme pred polnim devetim mesecem. Oba pa morata biti dobra rejena, ne pa zapuščena, sloka. Merjasec je za rabo najdalje do 4. leta in v celem ne čez dve leti. Najrodovitniši je v tretjem in četrtem letu. Kolikor pa se praset ne vzame za merjasca, le-ta kaže rezati, ko so stara sedem do osem tednov.

Snaga dene tudi svinétu dobro tako, kakor drugim živalim, katere si je človek vzel v službo: v hlevu mora biti zdrav zrak in tudi dovolj svetlobe, posebno pri plemenih svinjah. Poleg tega se tudi pri svinjah naj drži red pri krmljenju in z njimi je ravnati mirno in pohlevno. To dene tudi tem živalim dobro. Kdor tako savna, njemu ne bode treba velikokrat po zdravila za svinje, kajti redko mu bode kako sviné zbolelo in veselja pa tudi denarja mu ne bode malo od njegove četinjadi.

Zrak v kletéh

mora biti svež in če je klet zaduhle, lahko se v njej pokvari vino pa tudi sodovi trpijo v taki sapi. Pozimi pa je težko sveži zrak spraviti v klet, ker mora v njej biti blizo enaka toplota. V tej zadregi pa si človek lahko pomaga z vapnom. Vapna se namreč raztopi v kaki posodi toliko, da je tekoče, vapneno mleko. To se pusti v odprti posodi in če se prvlče s kožo, treba ga je dobro premešati in tako lahko opravlja tudi na-

daljno svojo službo. Zrak pa bode v kleti potem zdrav in nobeni reči na škodo.

Nove accord - citre. Na Nemškem so iznašli nove citre. Reče se jim accord citre. Imajo to posebnost, da se jih lahko vsakdo, ne da bi poznal sekirice, v eni uri navadi. Drage tudi niso. Le 10 gld. je njihova cena. Jožef Leopold Pick na Dunaju VII. Neubaugasse 78 je vsakemu rad na ogled pošlje. Kdor se za citre zanima, ne more se mu pač kaj boljšega priporočati. Glas in akordi presegajo navadne citre. Posebno se te citre priporočajo bralnim društvom, čitalnicam. Ako jih igra pet ali deset, ni si pač mogoče boljše in cenejše godbe dobiti. Gotovo, te citre so epohalne in imajo sigurno izmed vseh godeb najlepšo bodočnost. Torej društva, gospoda, kakor kmet, sezite po tem godbenem o rodju! Nikomur ne bode žal. A. A.

Sejmovi. Dne 2. januarija na Bučah in pri Sv. Juriji na južni železnici. Dne 3. januarija v Radgoni.

Dopisi.

Od Sv. Ane v slov. goricah. (Kakšna naj bo ljudska šola?) Taka, kakor njo imamo pri sv. Ani, gotovo ni za katoliške Slovence. Kakor je znano, prepoveduje šolska postava vsako telesno kazeno, pa skušnja uči, da dostikrat najboljši učitelji ne more grdih razvad učencev, ki so pohujšani od odraslih ljudij in celo od brezskrbnih starišev, brez šibe odpraviti. Temu tudi pritrdijo pametni stariši. Brezpametni starši pa poslušajo rajše nekatere podpihovalce in vsako še tako neznatno napako od strani učiteljev tožijo pri višji šolski oblasti. O neprevidni stariši, sami spletajo bič, s katerim jih bojo v kratkem lastni otroci topli. Kako bo bolelo! Če tudi ne bo tekla kri, tekle pa bojo grenke solze. Zaradi take tožbe imeli smo zopet preiskavo in sicer dne 8. decembra, tedaj na praznik brezmadžnega spočetja D. M. O pol deseti uri, ko se začne druga služba božja, pri kateri naj bi bili tudi šolarji navyoči, kolikor je mogoče, bili so nekateri učenci I. razreda poklicani v šolo in so tam čakali med celo službo božjo g. c. kr. okr. glavarja. Odkod li pride taka pravica, učence od službe božje zadržavati? Postavno to gotovo ni. Tega pa so se tudi udeležili nekateri udje kraj. šolskega sveta, kajti ti gospodi nimajo toliko pameti, da bi bili poslali otroke k sv. maši, saj morajo tudi otroci zadostiti božji zapovedi. Pa res, nekateri se že tudi ravna po liberalnem načelu, da bolj, ko se človek cerkve in duhovnikov izogiblje, tem bolje je. Šiba otrokom ne škoduje in otrok se naj pošlje vselej in redno o praznikih k sv. maši. Prvi je Bog, za tem naj pride preiskava, ako je vam ljubo! — Naš novi gospod nadučitelj je Slovenec in narodnjak, to sam trdi in upamo, da to tudi ostane. Njegovo obrašanje pa je res čudno. Vprašam ga, ali ne velja zanj učni načrt prednika? In ako velja, zakaj se ga tudi ne drži? Zakaj vse to tudi od g. učiteljev v II. in celo I. razredu zahteva? Dela-li to iz hvaležnosti nasproti nemškemu »šulvereinu«? Ta mu je baje do nadučiteljske službe pripomogel in od njega upa še dobiti nekaj grošev. Trdno upam, da tako breznačajan ne bo! In sam se je že lahko prepričal, da učenci še prav brati in pisati ne znajo, tedaj le potrebnega jih učiti! Morebiti pa mi poreče: saj imajo učenci izvrstno glavico za nemščino, saj že znajo ubogati na moja nemška povelja: »setzt euch«, »aufstehen«, »marsch hinein«, itd. In dekleta že tudi znajo pod njegovim vodstvom izvrstno telovaditi;

naj jih nauči le še plesati; te ga jim bode treba, kadar se bojo razveseljevale po Dunaji, Parizu in Berolinu.

Od Sv. Janža na Dr. polji. Tudi v naši fari smrtna kosa neusmiljeno mori. Dne 3. decembra nam oznani glas milo donečega zvonjenja, da je obče znani Franc Lešnik, veleposestnik v Staršah, po dolgi bolezni v 46. letu v Bogu zaspal; bil je ravno dan njegovega goda. Cela občina zdihuje po tako rani izgubi preblagega moža, kateri je polovico svojega življenja kot odbornik deloval z dušo in telom za blagor občine in naroda. Bil je ud okrajnega zastopa v Ptuiju. Kot večletni načelnik kr. šol. sveta ima mnogo zaslug posebno, ker je sedanje lepo šolsko poslopje postavil. Ustanovil je tukajšnjo požarno brambo in tudi tisto več let kot izgleden načelnik vodil, za kar mu je cela fara hvaležna. Kot oskrbnik grada Ebensfeld je imel vse zaupanje od strani graščaka in veliko ljubezen od strani ljudstva. Da pa pri vseh teh poslih ni zapustil posestva in rodbine, priča njegova velika skrb za otroke; kajti enega je dal to, družega zopet uno učiti, da bi si potem lažje svoj kruh služil. — Bil je tedaj res 5. december za nas velike žalosti poln dan, ko smo morali truplo nepozabljivega moža materi zemlji izročiti. Pred odhodom pevci na domu zapojejo milo pesem »Spomini« od Tomaževiča, katera slehernemu privabi solze v oči. Pri obeh svetih mašah poje mešani zbor prav izborno. Na mirodvoru pa častiti gospod župnik v izbranih besedah raskazujejo zasluge rajnega in pomilujejo to rano smrt tako dobrega kristjana. Konečno pa zapoje mešani zbor pesem: »Blagor mu« od gospoda nadučitelja Anton Hrena. Da je pa bil rajni daleč poznan in čislán, nam pričajo njegovi došli prijatelji od vseh krajev, kateri so ga še hoteli na zadnji poti spremljati. Celo iz Budimpešta prihiteli grof Dunaj, da še skaže ljubezen rajnemu. Nadalje se vdeležijo pogreba grajščak z gospo iz Ebensfelda, znanci iz Maribora, požarna bramba iz Ptujja, domača požarna bramba, občinski odbor, krajni šolski svet, gospodarsko bralno društvo in šolska mladež. V imenu rodbine bodi tem potem vsem spremljevalcem najsrčnejša hvala izrečena, posebno pa darilec krasnih vencev. Britki je udarec za zapuščeno ženo in otroke, ali tolažilo: »saj zopet v raju večnem vidimo se nad zvezdami«, naj celi pregloboko vsekano rano. Rajni pa naj v miru počiva do dneva, ko nas nebeška trobenta prebudi in nam da večno življenje! G.

Iz Ljutomerske okolice. († Ivan Heric.) Dne 15. decembra smo pokopali v Cezanjevcih pri Ljutomeru obče spoštovanega očeta Ivana Herica iz Vogričevce. To so bili oče prerano umrlega g. Martina Herica, kaplana Rajhenburškega; sicer priprost želar, pa skoz in skoz pošten mož, ker majhna želarija ne bi mogla cele družine prerediti, pečali so se oče Ivan tudi s sodarstvom. Z varčnostjo in marljivostjo so si pri svoji majhni reči tako dobro gospodarili, da niso imeli pomanjkanja, čeravno so sina dali študirati. Do otrok so bili strogi, in celo sina Martina, ki je študiral, niso iz očíj izpustili, ampak skrbno nanj pazili. Od prve do zadnje šole so vsako leto sami v šolo spremljali in na koncu šolskega leta po njega prišli ter poizvedovali, kako se je obnašal. Najbolj srečnega so se čutili, ko so videli, da je Martin svoje šole srečno dokončal in duhovnik postal. Žali bože, da te sreče niso dolgo uživali, kajti vže po enoletnem službovanju je nadejalnega gospoda Martina pograbila leta 1889. neizprosljiva smrt; leto dnij poprej jim je umrla žena Gera in lani edina hčer Alojzija. Ko so oče njej peljali duhovnika k smrtni postelji, so si nogo skvarili, in od potlej si niso mogli več opomoči. Po ženini smrti so nezadolženo želarijo izročili jednemu sinu Ivanu, s katerim so v lepi zastopnosti živeli do smrti. Dne 13. decembra so po

kratki bolezni prevideni s sv. zakramenti, popolno v božjo voljo vdani, umrli 72 let stari. K zadnjemu počitku je očeta Herica spremljala velika množina ljudij, želeč mu večni mir in pokoj. Nam pa se je zdelo vredno, da s temi vrsticami postavimo vernemu, poštemu in značajnemu možu majhen spominek.

Iz Središča. (Smrtna kosa.) Dne 22. dec. je umrl nagle smrti mladenič Ljudevit Sajnkovič, ki je že delj časa bolehal za jetiko. Pred smrtjo si je igral malone ves dan na gosli, a po večerji mu je postalo slabo, jel je kri buhati, in skoraj je bil konec njegovega trpljenja. Pokojnik je imel jedva 21 let, bil je vobče priljubljen zaradi svojega mirnega, poštenega vedenja. Za uboge roditelje je ta zguba tem bridkejša, ker je to že njih drugi in poslednji sin, ki je umrl za jetiko. Kako so ga ljudje radi imeli, bil je dokaz lepi spreved dne 24. decembra. Spremilo ga je šest duhovnikov ter mnogo ljudstva iz domače in bližnjih župnij. Bodi mu sladek pokoj! F.

Od Št. Janža na Peči. (Bela žena.) Dne 21. decembra t. l. izročili smo zemeljske ostanke rajnega gospodarja Martina Videnšek v hladno krilo matere zemlje. Bil je rajni Martin toli uzoren gospodar, oče in prijatelj, da se mu tudi na tem mestu nekaj vrstic pristoja. Rojen 1836. leta, je 1856. leta k vojakom uvrsten, v naslednjih letih 1859 in tudi 1866 hodil in premnogo skusil po italijanskih in drugih deželah. Ko je slednjič domov prišel, se je prav pridno prijel kmetije in tudi svojega rokodelstva — zidarstva. Pač mnogo-teri zid, mnogotera hiša — je priča njegove pridnosti. Mirna dušica, je bil bolj tih, čeravno včasih šaljiv; sovražnikov menda ni imel. Svojim otrokom je bil najboljši oče. Da je tudi vsled svojihkušenj in lepih lastnostij bil po celi fari priljubljen, je priča to, da je bil za več let farni cerkveni ključar in odbornik krajnega šolskega sveta v Št. Janžu na Peči. Bolezni kal je že menda od vojakov domov prinesel in tudi pri zidarstvu dobil, ker to rokodelstvo, kakor je znano, ni najzdravejše. Pred kacima dvema letoma je zbolel na »influenca«, bolezni, ki se je kakor znano, tačas po naših krajih zelo razširjevala, in od tistega časa ni bil nikoli prav trden. Pred nekaterimi dnevi je zopet zbolel in čeravno se je nekaj časa upiral bolezni, moral je slednjič v postelj, iz katere ni več vstal. Vnetje notranjih delov ga je spravilo na mrtvaški oder. Že ko je na parah ležal, ga je obiskalo mnogo ljudstva in prijateljev, še več ga je spremljalo na zadnji poti v tesno gomilo. Po dovršenih mrtvaških opravilih so na grobu domači č. g. župnik rajnemu v slovo ginljive besede govorili. Solnce je jasno sijalo v temno gomilo in med solznimi očmi so gromele na krsto prve grude: — Memento homo! »Blagor mu, kdor si spočije v črni zemlji, v Bogu spi, — lepše solnce njemu sije, lepša zarja rumeni.« Počivaj mirno, blagi rajni Martin; večna luč naj Ti sveti!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. O božiči pri vladi to leto ni bilo miru, ali plelo se je pri njej za mir, za načrt delovanja v državnem zboru, tak načrt, da se za-nj dobi stalna večina. Pri ministerstvu so tak načrt vsprejeli soglasno in je sedaj še samo uprašanje, ali se dobi za-nj toliko poslancev, da jih bode dovolj za stalno večino. Mogoče, ali to delo ne bode lahko in brž tudi ne trajno. Najbolje

se godi pri tem grofu Taaffe. — Pri vladi se izdeluje načrt postave, ki vpelje dveletno službo pri vojaki.

Štajarsko. Na sv. Tomaža dan je bilo v Gradci zborovanje novega društva, katero naj brani nemštvo zoper »nenasitljivost bindišarjev«. V odboru je tudi »Kmetijski prijatelj« — dr. Glantschnigg in se iz tega lahko sodi, kake baže ljudje da so v tem društvu. — Na nemškem delu naše dežele primanjkuje še bolj zdravnikov, kakor pri nas in ljudje bi bili veseli tudi »padarjev«.

Koroško. Mestni zastop v Celovci se nikakor ne misli udati v »žalostno usodo« ter vsprejemati slov. pisma, kakor mu to naroča ministerstvo. No, to še že pojde, ako vlada le hoče! Dež. predsednik, baron Schmid-Zabierow pa se ve, da ne sme obdržati v tej stvari prve besede.

Kranjsko. Svitli cesar je daroval društvu gasilcev v Kranjski gori 80 gl. — Mestni zastop v Ljubljani še vedno čaka razsodbe pri najvišji upravni sodnji gledé na slov. imena ulic. — Stalna komisija za II. slov. katol. shod je imela v torek v Ljubljani sejo ter se je seje vdeležel izmed vunanji udov dr. Mahnič, štirje drugi pa so se izgovorili v pismu in dr. Sernec je odložil čast biti v tej komisiji.

Primorsko. Po Gorici je bila govorica, da laški napetniki mislijo izkopati truplo Favettija ter ga prenesti v »sveto« zemljo unkraj črno-rmenih soh. Tacim ljudem je tudi to mogoče. — V Podmelcu pri Tominu imajo otroci kože in jih umrje veliko, odraslim še pa v doslej niso kaj storile.

Tržaško. V Trstu so zaprli une dni trgovca Bernardini in njegove pomagače in sicer so le-ti na sumu, da se v njih hiši izdelujejo ali vsaj va-njo spravljajo petarde. — Zabavni večer v slov. čitalnici se jim je dobro obnesel in je ob njem govoril naš rojak, dr. Karol Glaser o slov. pesništvu.

Istersko. Ker so zmagali v Pomjanu hrv. in slov. volilci, laški pa so prišli le v 1. volilnem razredu v občinski zastop, zato pa so se le-ti skujali ter se nočejo vdeležiti volitve župana. Celo vladni zastopnik jih ni mogel spraviti na volišče. Otročja jeza!

Hrvaško. Znano je, da je na Hrvaškem madjaronov toliko, da imajo sedaj oni »veliko besedo«, posebno še v saboru, hrvaška stranka pa je bila, kar se tiče števila poslancev, jako neznatna in še po vrhu nesložna. Sedaj se je izvršilo neko sporazumjenje med temi hrv. rodoljubi, toda Bog zna, kako dolgo jim ostane pri tej slogi.

Ogersko. Pri ministerstvu za uk in bogočastje je izginilo neki za 4 milj. iz verske zaloge, nihče ne zna, kam je ta denar izginil, pa menda ne v zemljo. — Za člane hiše magnatov je imenovanih petero liberalcev in če pojde tako dalje, bode kmalu tudi v tej hiši judovski liberalizem na vrhu.

Vunanje države.

Rim. O božiči so sv. oče Leon XIII. vsprejeli kardinale rimske cerkve ter so imeli kaj lep nagovor, želeč, naj se ljubi Bog usmili človeštva ter ga reši nevarnostij, kar jih preti sv. veri in še posebej miru.

Italijansko. Ker je padla »banca romana«, velika zaloga denarnih papirjev, zgubilo je mnogo ljudi pri njej. Bila je tovnje tudi v državnem zboru v Rimu o njej beseda, toda poslanci niso marali kake raziskave. Prav, saj je marsikateri morebiti vtaknil kaj v žep in ne bilo bi mu ljubo, ko bi se izvedelo.

Francosko. Pri »panamski kaluži« se je vtopilo 1000 milj. v razne žepe različne republikanske gospode. Misli se in more biti ne po krivem, da tudi Sadi-Carnot, predsednik republike, nima v tem čistih rok. Kdor ne

pozna glasila naših radikalcev v Ljubljani, naj čita v političnem razgledu njegove nazore o republici in javnem poštenju in upamo, da mu bode dovolj tudi na slov. radikalizmu.

Belgijsko. Prve dni po novem letu razdeli vlada drž. poslancem nadrobni načrt postave, ki premeni, če se vsprejme v drž. zboru, dosedanje ustavo ter dobi po njej volilno pravico vsak domačin, če ima t. j. če si plačuje dovoljno stanovanje. Vsa podoba pa je, da se načrt zavrže, ker liberalci ne marajo za-nj.

Nemško. Osoda vojaškega predloga o dvoletnem službovanji še visi vedno na slabi niti in skuša sedaj vlada po spisih ljudi pridobiti za tako postavó, češ, da se ne izpelje, ako ne bode posebno velike potrebe. Ljudje pa se bojijo te zanjke in tako utegne vendar-le cela postava pasti pod klop. To bi bilo tudi za našo državo dobro, kajti sicer se vpelje tudi pri nas enaka postava.

Rusko. Minister za vunanje zadeve pl. Giers bode vendar-le ozdravel in se vrne potem nazaj v svojo službo. — Po nekaterih krajih je nastala lakota, toda domači listi jo še tajijo in človek je vesel, če je resnica, da se letos ni bati nikjer lakote.

Bolgarsko. Predsednik sobranja, Belčev je postal minister za pravosodje in dosedanjí podpredsednik stopi v sobranji ali državnem zboru na njegovo mesto za predsednika.

Srbsko. V Belemgradu so v mestnem zastopu sedaj v resnici liberalci in župan je postal odvetnik dr. Nakić. No vidi se, da zna tudi ondi vlada delati čudo, ako le hoče.

Tursko. Sultan je imel te dni neko rabuko ter je dal več ljudi, ki so v njegovi palači v službi, pozapreti. Govori se tudi o zastrupljenji večih oseb v obližji sultanovem.

Afrika. Sedaj bode že blizo celo leto, odkar se ne izve ničesar o laški deželi ob Rudčem morji in istotako se molči o Abesiniji. Človek bi po takem mislil, da je ondi vse v redu, potovalci govorijo o tem sicer drugače, vendar pa kdo naj razsodi, kje je resnica!

Amerika. V južni Ameriki je v večih deželah velika rabuka in ljudje nočejo nič vedeti o deželnih oblastvih. Noveja poročila pravijo celo, da teh oblastev ni več, ker so jih ustajniki razgnali. To vam mora biti lepo življenje in vendar hitijo od nas siromaki tje, da-si ne vedó, če so si le življenja ondi varni!

Za poduk in kratek čas.

Božič.

Spisal J. K. Savinjski.

(Konec.)

Ker je bil mož vaje voznje, ni njemu bilo več ostati doma, vsaj sedaj ne, ko ni bil več spoštovani veliki kmet, ampak siromak. Šel je služiti za voznika, a sreče ni imel, čez nekaj mesecev prevrnil se je voz na-nj, in prinesli so ga vsega potrtega ubogi ženi domu. O koliko je ona njemu sedaj stregla, noč in dan je bila poleg njega. Prodala je vso svojo obleko od prešnjih srečnih let, da je le njemu, kateremu je pred altarjem zvestoba in ljubezen do smrti obljubila, zamogla kupiti zdravila. A bilo je vse zaman, tri četrta leta bil je star Ivanček, kateri se je rodil na sveto noč, ko je mož ves spokorjen in svojo blago, ljubezni polno ženo za odpuščanje proseč, zdihnil svojo dušo — nesrečni mož ne še 30 let star!

Ni se več smijala mlada vdova, žalost ji je odzvela smeh za vselej. Mar res za vselej?

Kot dninarica je pridno delala sedaj uboga vdova, in prislužila je toliko, da je svoja otroka prav pošteno in lepo odgojevala: ni njej bilo treba prosjačiti. Povsodi so imeli prav radi ubogo ženo, smilila se je ljudem, ker je brez vse svoje krivde prišla v nesrečo. Toda ona ni nikdar proti nobenemu človeku toževala, nikdar ni godrnjala, a videlo se ji je, da grozno trpi v svojem srcu. Lica so ji upadla in obledela, oči postale so ji kalne, in sosedje so odkimovali z glavami češ: »ta pa ne bode dolgo, dan za dnevom je je manj.«

Le pri njenih otrokih je bilo še njeno blago srce. Le za-nju je delala, le za-nju trpela. Skrbno ju je učila Boga moliti, učila ju, naj se ne zanašata na časno srečo, katera je minljiva, kakor senca, ampak naj bode ta poštena in vsikdar bogaboječa in pridna, potem pa bode ljubi Bog njima dal obilo sreče. Za rajnega očeta molili so vsaki večer. Ko sta otroka zaspala, pa je blaga žena pokleknila pred razpelo, na katerem je bila podoba odrešenika sveta, in tamkaj je molila, dolgo je molila: zakaj-li je molila? Za svoja otroka! O blago srce matere, kdo bi tebe spoznal!

Zopet je bila sveta noč. Ves krščanski svet se je veselil tega svetega večera, kajti prišel bode Odrešenik, rešitelj sveta, rešitelj vsega hudega, prišel bode delivec ljubezni in dobrot. Vse se veseli, staro in mlado, bogat in ubožen, saj je prišel odrešenik za vse ljudi na svet, vse hoče z enako ljubeznijo objeti, vsem enake dobrote deliti.

Mladina napravlja v gorki sobi jaslice, v mah postavi blevček, v katerem leži dete Jezus, poleg njega sta Devica Marija in sveti Jožef, okrog pa so pastirci. Iz višave pa hitijo angeljci veselo pojoči »Gloria in excelsis Deo!«

Tudi v naši mali hišici napravlja ravno to noč 12 let stari Ivanček v kotu male jaslice. Sicer nima slikanih podob, ker jih ni mogel kupiti, a izrezljal je taiste iz belega papirja. Krog pa je posadil zelene vejice od smereke ter prižgal pred jaslice svojo krstno svečo. O srečen deček, kaj je takrat mislilo tvoje srce? Nekoliko starejša njegova sestra pa je sedela pri postelji, v kateri je ležala bolna blaga mati. Žalost, trpljenje, pomanjkanje in skrb za njene otroke jo je položilo vže pred večimi dnevi na posteljo, in kakor je rekel zdravnik, katerega je k njej poslal blagi in vsmiljeni bližnji graščak, ni upanja, da bi več ustala iz nje. Odkar je zbolela mati, ni se ganil več deček iz hiše, vedno je bil pri njej, božal jo je, odeval jo skrbno, in vedno ji je govoril ter jo poljuboval. »Je-li, ljuba mama, da ne bote umrli! O saj ne smete, kaj naj bi pa začel jaz brez vas!« Enako je govoril mali deček in uboga mati ga je tolažila, da naj le zaupa v Boga; on bode že vse prav naredil. Pa tudi hčerka je skrbno stregla dragi materi, ona je opravljala vse delo gospodinje, in hodila po zdravila v mesto, o da bi le tudi kaj pomagala! Na sveti večer bila je uboga žena jako slaba, čutila je, da ne več dolgo, pa bode zapustila nedorasla svoja otroka. Srce ji je hotelo britkosti počiti, ko je pomislila, kaj bode ubogi zapuščeni siroti potem počeli brez dobre matere, brez očeta.

»Pojdi sem Ivanček«, je rekla s tresočim glasom, ko je videla, kako je narejal jaslice in prižgal svečo pred taiste; »pojdi sem, dragi, da te poljubim.« Solze so se ji rasvetile v globoko vpadlih očeh, in so zmočile lepo lice njenega ljubljence. »Le bodi vedno tako priden in nedolžen,« je nadaljevala z rahlim glasom, »vedno tako, kakor si še nocoj, in ako bodeš ostal vedno tak, kakor si nocojšnjo sveto noč, potem — o potem pa bodeš vedno srečen, Bog in ljudje te bodo radi imeli — ko — že — mene — več ne bo!« »Več ni mogla go-

voriti blaga mati, le prekrizala je še svojega sina, in je omahnila nazaj.

»Mama! draga mama!« je zakričal deček ter je objel predrago ljubljeno mater, »jaz pa nočem, da bi še kdo drug mene rad imel, kakor le Vi, Vi me imate najrajši, o najrajši! Mama vi mene ne smete zapustiti; tega ljubi Bog neče in bi bil hud na vas, ker vas jaz tako, tako srčno rad imam.« In v kraj je morala potegniti jokajoča sestra svojega brata, kateri se je tako krčevito oklenil svoje drage mamice krog vratu, da uboga skoraj dihati ni mogla. Čez nekaj časa je zopet odprla svoje oči in rekla: »Sta že pridna, ljuba moja otroka, zdaj pa malo molita, bo skoraj dvanajsta ura, in ljubo dete Jezus bo prišel na svet ter bo vaji slišal moliti, in bo vaji tako rad imel, tako rad —«

In zopet je slabotno zadremala trpeča žena, borila se je s smrtjo, živela bi še bila rada za svoja otroka, o še tako rada, toda Bog je vsegamogočen! Ko sta otroka videla, da je mati postala tiha, pokleknila sta pred jaslice, kjer je gorela tako svitlo Ivana krstna sveča ter sta molila, molila sta za svojo bolno mater! Zdaj se zasliši zvon iz župne cerkve. Glorija se zapoje po vesoljnem svetu, nebo se odpre in angelji zapojejo: »Gloria in excelsis Deo«. Sveto dete Jezus je-li prišel tudi v borno kočico, kjer leži mati boreča se s smrtjo, kjer kleči dvoje nedolžnih otrok in moli za svojo mater?

»Ljubi Jezusek,« molil je sedaj deček na glas, ko je zaslišal iz daljave zvon, »ljubi Jezusek, ki prideš ravno sedaj iz nebes na zemljo, a jaz te prosim: nikar se ti nikjer ne mudi, pridi, o pridi najpoprej v našo hišo, glej tukaj leži moja ljuba mama bolna, o kako je bolna, kako je uboga; jaz bi ji rad pomagal, pa ne morem, ti pa, Jezusek, ti pa to lahko storiš, ako le hočeš; o pridi, pridi ljubi Jezusek in ozdravi ljubo, drago mammo mojo, katero jaz tako srčno ljubim, saj meni ni treba nič, seboj prinesiti, le da mi ozdraviš mojo mammo. Jaz tebe obljubim, da bodem vedno priden, vedno bodem rad molil, le mammo mi ozdravi. In moj Jezusek, tebi sem to-le mojo krstno svečo prižgal, ker tebe rad imam; ako ti mene rad imaš, pa te lepo prosim, ozdravi mojo ljubo mammo! Jaz bodem vsako leto tebi v čast to svečo prižgal na nocojšnjo noč, le da mi to storiš, da mi ljubo mojo mammo — ozdraviš. O Jezusek — pridi — pridi!«

In prepolno je bilo mlado srce, v goreči molitvi so se svetile solze mlademu dečku iz oči. Ves omamljen nasloni se na mizo, poleg katere je klečal, in ni slišal, ko so se odprla vrata in vstopile so sosedje s polnimi jerbasi vsakovrstnih jedil in pijač, ter so jim tekale solze iz oči, ko so poslušale molitev otroka, in prebudil, vzdramil se je tedaj, ko je mati njegova, kakor po čudežu zdrava skočila iz posfelje, razprostrla svoje roke in zaklicala:

»Moje dete, moj sin!« in strastno objela ljubo dete svoje.

»Mama, ljuba mama!« vskliknil je Ivan, naslonivši se na blago srce in ko je njega zlata mati skoraj do strasti poljubovala in se prvokrat v veselji solz srčno nasmijala, pa je rekel deček:

»O saj sem vedel, Jezusek je pišel k nam in je tebe ozdravil, je-li mama? Jaz sem pač zaspal in ga nisem videl!« Srčen, nikdar pozabljen poljub bil je odgovor blage — zlate matere!

Smešnica. Rad žejen. Nekoč pride znan pivec v neko klet, kjer je sodar sam vino pretakal. Sodar vpraša žejnega prišleca: »Ali niste radi žejni?« — »O zelo rad sem žejen« — »Tedaj pa dobro, pa le bodite žejni!« — Čez uro pride gospodar v klet gledat in zagleda žalostno držečega se žejnega pivca na sod naslon-

jenega stati. Hitro popraša sodarja: »Ali ste mu že dali kaj piti?« — »Se ne! Vprašal sem ga, če je kaj rad žejen in ker je trdil, da je zelo rad žejen, zato sem mislil, da rad žejo trpi in ne mara vina.«

Razne stvari.

(Novo leto.) Vsem bralcem in sodelovalcem »Slov. Gospodarja« želimo veselo in srečno novo leto ter jih prosimo, naj nam ostanejo tudi v prihodnje zvesti.

(Potrjenje.) Svitli cesar je potrdil izvolitev Fr. Fehra, župana v Kozjem, za načelnika in dr. Fr. Rauscha, odvetnika v Kozjem, za namestnika v okr. zastopu Kozjanskem.

(Podružnica) c. kr. kmetijske družbe v Mariboru je imela dne 26. decembra ob 10. uri dopoldne svoje občno zborovanje. Dvoje rečij ste nam pri tem zborovanju nerazvzljivi: čemu je bilo iz Gradca učitelja za sadjerejo v našem mestu [treba, ko imamo vendar v sadjarski in vinarski šoli v Mariboru več tatic in potlej, čemu je bilo zborovanje ob 10. uri, torej ob času druge službe božje?

(Božičnica.) V hiši čč. šolskih sester v Mariboru je bila vesela božičnica v četrtek za otroke, ki jih ima na skrbi »društvo katol. gospá« in v ponedeljek potem za otroke, ki živé pri čč. sestrah. Obekrat so mil. knezoškof delili otrokom božična darila in se je vdeležilo veselja otrok mnogobrojno občinstvo iz vseh stanov.

(Učiteljstvo.) Nadučitelji so postali gg.: Janež Kristelj, učitelj v Slov. Bistrici; Martin Pristernik, učitelj pri Sv. Ožbaltu ob Dravi; Jožef Reisinger, učitelj v Selah in Ivan Klemenčič, podučitelj v Mozirji: zadnji na ljudski šoli v Rečici, ostali na svojih dosedanjih krajih.

(Slovstvo.) Slov. nemški slovar, ki izide na troške ranj. knezoškofa Ant. Alojz. Wolfa v Ljubljani ter ga ureduje M. Pleteršnik, prof. na c. kr. gimnaziji v Ljubljani, je v svojem prvem sešitku že v rokah naročnikov. Sešitek stane 50 kr. in se naroči v »Katol. bukvarni« v Ljubljani.

(Narodna čitalnica) v Ptuji priredi dne 31. decembra t. l. v svojih prostorih v »Narodnem domu« društveni večer s tombolo in prosto zabavo. Začetek je ob polu 8. uri zvečer. K prav mnogobrojnemu obiskovanju vabi svoje domače in vnanje ude

odbor.

(Slov. čitalnica.) Na Silvestrovo napravi slov. čitalnica v Ljutomeru zabavo v gostilnici g. Iv. Vauptiča z glediščno igro: »Srečno novo leto«, s petjem in tamburaško godbo. K tej zabavi prav vljudno vabi

odbor.

(Napise) trgovcev in obrtnikov hoče »nemško jezikovno društvo« v Mariboru izboljšati. Tega je sicer pri marsikaterem napisu treba, toda mi se bojimo, da predsednik tega društva, zdravnik dr. Maly ne spravi veliko dobro nemških napisov skupej, sicer pa mu je začeti pri njegovem lastnem imenu.

(Ljudska šola.) V Slov. Bistrici napravi prihodnjo soboto tamošnji kraj. šolski svet zabavo na korist ubogim šolarjem in šolaricam. »Mbg. Ztg.« pa pozabi pri svojem poročilu na otroke, kedaj naj pridejo po denar, ki ga neki vrže zabava za-nje. Mogoče pa je tudi, da obstoji korist za-nje — pri vratih, kjer so lahko za prežarje.

(Südmark.) Pri Ormoži je bil nek obrtnik v tolikih stiskah, da mu je »Südmark« priskočila s celimi 170 fl. na pomoč t. j. toliko mu je dala posojila in mi

svetujemo našim bralcem, katerih imamo v onem okraji precejšnje število, naj pustijo vse blago, kar ga mož glešta, društvu »Südmark« na razpolaganje — pri bližnji javni dražbi.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru je daroval gosp. Vaclav Vanavs, trgovec v Radgoni, 4 fl. in 40 kr.

(Katol. politično društvo) v Konjicah imelo je na sv. Štefana god. dobro obiskan javni zbor. Deželni poslanec g. dr. Josip Sernec poročal je o delovanju slovenskih poslancev v Štajarskem deželnem zboru. Izreklo se je soglasno zaupanje v njihovo delovanje. Z enakim navdušenjem je bil vsprejet predlog prvomestnika, veleč. g. Jarn. Voh, naj se izreče hvala in zahvala grofu Hohenwartu ter vsem državnim poslancem, ki hodijo v državnem zboru njegova pota. Prihodnji mesec obhaja to društvo vže 22. obletnico svojega delovanja.

(Pri volitvah) v gornje-radgonskem okraji zmagali so Wratschggoi pomagači in pristaši in sicer v velikem posestvu s pripomočjo mestjanov, ki imajo tudi v tem okraji posestva; a v občinah, ker svojemu voditelju slepo verujejo, da jih reši plačevanja onih 20.000 gld., koje je poprej okraj obecal železničnemu društvu za stavljenje posoditi. — Pravi se, da na mesto okraja namerava bogati framazon Schönerer sto akcij po 200 gld. kupiti, in s tem onih 20.000 gld. na-se vzeti. Koliko je na tem resnice, bo se pa vže izvedelo.

(Čitalnica) v Brežicah priredi na Silvestrov večer v prostorih hotela Klembas veselico s tombolo petjem in prosto zabavo, ter vabi k obilni udeležbi odbor.

(Prošnja.) Ptujsko mesto išče mož, da se dopišejo na prošnjo za železnico iz Radgone do Ptuja. No, prošnja je prosta, ne pa že tako tudi obluba.

(Občinski zastop.) V Kamnici je bila v torek volitev občinskega zastopa in so se v prvem in drugem razredu volili in izvolili se sami gospodje iz Maribora: Artur vit. Bitterl, dr. H. Lorber, Ivan Pirker, Ad. Zwettler, Ivan Grubič in Karol Petuar; v tretjem razredu pa so domači možje izvoljeni: Ant. Hlebič, Ivan Poš in Mat. Marinšek. O kakem veselji, kakor sodi »Mbg. Ztg.«, ne znajo pri tej izvolitvi tam domači ljudje ničesar.

(Mezda.) Pri nekem krčmarji v Mariboru ima blapec France Pléteršek dobiti še zasluženno mezdo, toda o njem ni duha ne sluha. To je čudno, saj se človek sicer ne brani nič denarja.

(Sejem.) V zadnjem tednu so bili v Mariboru trije sejmovi dnevi, toda da-si je bilo blaga veliko, posebno špeha in kurjadi, kupca ni bilo in je torej tudi cena blagu bila sploh nizka.

(Zadušila) sta se v noči 25. decembra v Mariboru hlapca g. Fr. Wolfa. Večer sta si zakurila peč, potem pa legla spat in da bi ne postalo tako hitro mrzlo v hiši, sta peč zaprla. In to je bilo nju smrti krivo ter so ju našli v jutru že mrtva.

(Zastrupil) se je uni ponedeljek Janez Pukel, posestnik v Razpahu pri Mariboru. Hudi jeziki pa dolžijo njegovo ženo, da je ona kriva njegove smrti. Sodnijska preiskava utegne dognati, kaj je resnice na tej govorici.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Jurij Purgaj, kaplan v Kostrivnici, je postal provizor v Stoperčah. Č. g. Alojzij Cilensek, kaplan pri Sv. Marku nižje Ptuja, pride v Kostrivnico in č. g. Martin Stolec, kaplan v Zrečah, k Sv. Kungoti na Pohorji.

Loterijne številke.

Trst 24. decembra 1892:	85, 31, 57, 33, 28
Line	17, 47, 10, 82, 55

Zavarovalno društvo „Unio catholica“

na Dunaji I., Bäckerstrasse 14 in v
Gradci Radetzkystrasse 1. 22-26

priporoča se vsem katolicanom, kateri name-
ravajo složnost na gospodarstvenem polju.
Društvo oskrbljuje zavarovanje proti ognju,
nesreči in za življenje, kakor tudi cerkvenim
in občinskim predstojnikom zavarovanje zvo-
nov proti razlomu in poklini. — Zastopniki
se iščejo. Varnost popolna, premije po ceni.

Gasilnice

vsakovrstne velikosti in stroja, s pristop-
nimi ventili, najizvrstnejše delane, in
velike moči za brizganje, prilične sre-
njam, mestom, trgov in njihovim gasil-
nim društvom.

Brizgalnice

na kolesih, nosljah, v putah za vrte,
Vodonosnike

razne sostave, najboljše cevi iz konop-
nine, gumija, za sesavanje vode ali za
napeljevanje vode, dalje vretenice in
tehnične za ove cevi, kakor tudi drugo

orodje gasilcem potrebno

priporočuje po najnižji ceni proti 5let-
letnemu poročstvu

Albert Samassa,

c. k. dvorni zvonar in fabrikant
strojev in gasilnega orodja
v Ljubljani.

Srenjam in gasilnim društvom
dovoli se plačevanje v rokih. Po-
drobne cenilnike dopošilja brez-
plačno in franko 8

Prisrčno zahvalo

izrečem slavni zavarovalnici „Foncière“, ka-
tera mi je po svojem zastopniku gospodu
Janezu Zurmanu, županu pri Sv. Tro-
jici (Slatina) po požaru dne 15. novembra
1892 povzročeno škodo hitro pregledala ter
belo zavarovalno vsoto točno, brez vsakega
primanjkeja izplačala. Priporočam vsacemu
to vrlo zavarovalnico.

Rodne, dne 24. grudna 1892.

Alojzij Inkret.

Da je to resnično se potrjuje:

Občinski urad Sv. Trojica pri Rogaški Slatini
dne 24. decembra 1892.

Janez Žurman, župan.

Zahvala.

Za mnogobrojno prijateljsko sočutje,
skazano nam ob prebitki izgubi nepo-
zabnega nam sina, oz. brata in svaka

Ludovika Seinkovič-a,

in za mnogobrojno spremstvo do zad-
njega počivališča izrekamo tem potom
vsem svojo najiskrenjejšo zahvalo. Oso-
bito nas veže dolžnost, zahvaliti se
prečastiti duhovščini, zlasti pa preč. g.
župniku M. Slekovecu in č. g. kaplanu
Al. Cilenšek, ki sta v tako neugod-
nem času in vremenu prihitela od Sv.
Marka spremljat, preljubljenega ranj-
cega k večnemu počitku. Nadalje se
zahvaljujemo za vodstvo spreveda striju
č. g. Fr. Seinkoviču in za vdeležitev
bratrancu č. g. J. Ozmeču, kaplanu
Zavrčemu, slavni požarni brambi Sre-
diški, darovateljem prekrasnih večer,
čast. učiteljstvu ter sploh vsem prija-
teljem, znancem in sorodnikom, ki so
nam na katerikoli način lajšali neiz-
merno našo boleost.

V Središču, na dan sv. Štefana 1892.

Žalujoči ostali.

Posestvo ležeče ob državni cesti v
prijaznem kraju lepe Savinjske
doline, je na prodaj. Ono obsega 36 ora-
lov zemljišč in sicer: hišni vrt, hmeljske
njive, žitno polje in zavode. Vsa zemljina
širjava je v ravnini krog zidane nadstropne
hiše, močnega, gospodarstvenega poslopja,
dveh kozolcev in blizoma nove žage. P. n.
kupci poizvedo po ogledovanju vse kmetije
ugodno ceno pri lastnikih Martin in Marjeta
Jernejc, po domače „Koščina“ v Kaplji —
pošta: Sv. Jurij ob Taboru.

Janez Bregar

klobučar v Mariboru

gosposke ulice št. 7,

priporoča č. g. duhovnikom in slavnemu ob-
činstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih

klobukov najnovejše šege

po najnižji ceni, tudi slavno znane Ita-
klobuke, kakor fine Vilour- in lov-
ske klobuke iz raševine. Razno volneno in
tudi fino z usnjem obšito obutje.

Vsakovrstne poprave se točno izvršujejo.

S spoštovanjem

5-10

J. Bregar.

Vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo,

mlatilnice, čistilnice za žito,
trilerje, slamosreznice,
mlice za sadje,
čistilnice za sadje in vino, za pranje
klobukov, vse druge stroje in pripomočke
za kmetijstvo,
vinarstvo in sadjarstvo itd.
priporoča v najhujši in najboljši
obliki, po ceni.

IG. HELLER, DUNAJ,

Praterstrasse 78.

Illustrirani katalogi in polna pisna vprašanja, navedena, takim in drugim
javim po naključju brezplačno in franko. — Čas za poskušanje — garancija,
agencijski popoj.

Če želite, pošljite nam!

Kovačnica,

na vže starem mestu v Ragoznici pri
Ptuj, se da v najem. Več se poizve pri g.
nadučitelju Weinhardu v Dornavi.

Razglas.

Ravnateljstvo c. kr. priv. vzajemne zavarovalnice zoper ogenj v Gradci
si usoja p. n. društvenim udom uljudno dati na znanje, da se začne vplačevanje društvenih
doneskov za leto 1893 z dnem 1. januarjem 1893 in se vrši tisto tako pri društveni bla-
gajnici v lastni hiši zapisn. št. 18/20, Sackstrasse v Gradci, pri zastopništvu v Celoven
in Ljubljani, kakor tudi pri okrajnih komisarijih.

Naznanja se ob enem, da se po razglasu z dne 5. decembra 1888 št. 12.480, sploh
dovoljeni odpustek pri društvenih doneskih vsem onim p. n. deležnikom, dovoljuje tudi za leto 1893,
kateri so po starem tarifu zavarovani. Pri onih zavarovancih pa, kateri so po novem dne 5. de-
cembra 1891 št. 52 sklenjenem rezervatu zavarovani odpade ta odpustek. Pa vsi p. n. društveni
udje oddelka za poslopja brez izjemka, kateri so že v prvih devetih mesecih leta 1891 zavarovani
za poslopja in so dosegli mal neopretrgano bili pri njem zavarovani, oziroma tudi zavarovani ostanejo
v letu 1893, da se jim vsled nasveta odobrenega v društvenem zboru dne 9. maja 1892 v uprav-
nem letu 1891 v zavarovalnem oddelku za poslopja, od dobička pet odstotkov v zadnjem letu
predpisanega društvenega doneska v dobro vrajta.

V Gradci, v mesecu decembru 1892.

Ravnateljstvo

c. kr. priv. vzajemne zavarovalnice proti ognju v Gradci.

(Ponatis se ne plačuje.)